

УДК 338.48

Основа О.В.<sup>1</sup>, Цвілий С.М.<sup>2</sup>

<sup>1</sup> студ. гр. ГФ-213м, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

<sup>2</sup> канд. екон. наук, доцент, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

## **ІНДУСТРІЯ ТУРИЗМУ У ГЛОБАЛЬНОМУ ЕКОНОМІЧНОМУ ПРОСТОРИ**

Світовий туризм під впливом процесів глобалізації та інтеграції набуває найдинамічнішого розвитку та є одним із впливових чинників, від яких залежить зростання економіки, підвищення конкурентоспроможності країни на світових ринках, покращення добробуту населення [3]. Глобалізація представляє процес всесвітнього економічного, політичного, культурного зближення та утворення взаємозв'язків. Процеси глобалізації на ринку послуг характеризуються зміною технологій, інтернаціоналізацією ділової активності,

співпрацею, модернізацією транспортної інфраструктури, створенням механізму регулювання [1].

Сучасний етап розвитку світової економіки може бути охарактеризований домінуванням сфери послуг як у структурі національного виробництва більшості країн світу, так і в системі міжнародних економічних відносин [2]. Це свідчить, з одного боку, про формування економіки нового типу, а з іншого, більш глобального – про перехід до наступного ступеня розвитку світового співтовариства – інформаційного типу суспільства, що відзначається провідними позиціями сфери послуг та інформаційних технологій у системі створення валового національного продукту, зовнішньої торгівлі окремої країни та відповідно міжнародної торгівлі, в цілому. Розвиток ринку міжнародних послуг є одним із проявів глобалізації. Він охоплює значний сектор світової економіки. Під впливом розгортання процесів інтеграції та глобалізації, що відбуваються в сучасному світовому господарстві, тенденція стала характерною для більшості країн світу. Як показує практика, індустрія туризму є однією з найважливіших і швидкозростаючих складових світової економіки у секторі економіки послуг.

Сучасні тенденції розвитку індустрії туризму у глобальному просторі [4]: поширення сфери інтересів туристичного бізнесу на інші продукти й послуги, що раніше надавали підприємствам інших галузей, наприклад, організація харчування, дозвілля, розваг, виставкової діяльності; зростаюча демократизація туристичної індустрії, що сприяє підвищенню доступності туристичних послуг для масового споживача; посилення спеціалізації туристичного бізнесу, що дозволяє чіткіше орієнтуватися на визначені сегменти споживачів; розвиток нових видів туризму, наприклад, екологічного, пригодницького, екстремального, деяких тематичних напрямків, що дозволяє врахувати інтереси практично будь-яких категорій споживачів і зробити туристичний продукт більш витонченим; глобалізація й концентрація туристичного бізнесу, що виявляється у створенні туристичних корпорацій і готельних ланцюгів, а також створенні туристичних асоціацій, союзів, міжнародних урядових і неурядових

організацій; глибока персоніфікація обслуговування й повна концентрація на запитах і потребах туристів; широке впровадження нових засобів комунікації й інформаційних технологій, що дозволяє здійснювати глибоку системну економічну діагностику; впровадження нових технологій у стратегію підприємств туристичної індустрії, зокрема широке використання Інтернет для просування туристичних продуктів.

Перспективи розвитку індустрії туризму у глобальному просторі: у Європі потрібно буде витримувати жорстку конкуренцію за прибутки від туризму, що, в свою чергу, буде вимагати від європейської індустрії туризму підвищення якості наданих послуг; витрати на усі види подорожей і, у першу чергу, витрати на транспорт, будуть збільшуватися швидше, ніж інші статті сімейного бюджету. Подорожі стануть більш частими, але менш тривалими, тому що витрати на одну поїздку знизяться. Витрати на подорожі зростуть за рахунок споживання більш якісного відпочинку; число поїздок має зрости за рахунок міжконтинентальних подорожей з Європи в Америку, Азію й Океанію; використання повітряного транспорту буде розширюватися швидше завдяки збільшенню числа зручних прямих рейсів; скорочення строків бронювання за рахунок більш активного впровадження комп'ютерних систем; найбільш активними туристами будуть дві вікові групи: люди літнього віку і молодь; продовжуватиме зростати попит на туризм, пов'язаний із відвідуванням визначних пам'яток культури, а також з активним відпочинком; стан навколишнього середовища є одним із домінуючих чинників у притягненні туристів, особливо в сільських і приморських районах; географія ж міжнародного туризму буде визначатися пріоритетним для туристів факторами привабливості різних регіонів, країн. Надалі, джерелом задоволення туристичних потреб залишатиметься природний потенціал; відбуватиметься тяжіння до незайманої природи, що асоціюється з поняттям краси, і у зв'язку з цим розвиватиметься, насамперед, екологічний туризм; розвиток нетрадиційних (екстремальних) видів туризму, індивідуальних подорожей, елітних (наукового мисливського, конгресного) видів туризму та космічного

туризму [5]. Взагалі, вплив глобалізаційних процесів на міжнародний туризм у світі зростає, що пов'язано з розширенням внесків міжнародного туризму в платіжний баланс країни, забезпечення зайнятості, сприянням диверсифікації економіки країн.

### **Список використаних джерел:**

1. Маркетинг в туризмі : навчальний посібник. / С. М. Цвілій, Т. С. Кукліна, В. М. Зайцева. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2022. 260 с.
2. Маркетинг в готельно-ресторанному господарстві: навч. пос. / С. Цвілій, Т. Кукліна, В. Зайцева. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2023. 260 с.
3. Цвілій С. М. Конструктивна модель реалізації потенціалу індустрії туризму України в європейському гео економічному просторі. *Збірник наукових праць ТДАТУ ім.Дмитра Моторного (економічні науки)*. 2024. № 1(50). С. 57–69.
4. Цвілій С. М. Методологія формування інвестиційного портфеля міжнародної корпорації в контексті розвитку індустрії туризму країни з послабленою економічною системою. *Успіхи і досягнення у науці: журнал*. 2024. № 6(6). С. 912-925. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-6\(6\)-912-925](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-6(6)-912-925).
5. Tsviliy S. M., Ogloblina V. O., Demko V. S., Pavliuk A. A., Pisetskyi M. M. Potential of international cooperation of Ukraine in the geoeconomic space of the tourist industry. *GeoJournal of Tourism and Geosites*. 2023. №49(3). Pp. 946–961.